Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Камуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 124 (7685) | Серада, 5 ліпеня 1944 г. | Цана 20 к.

Учора, 4 ліпеня, войскі 1-га Прыбалтыйскага фронта штурмам авалодалі горадам і важным чыгуначным вузлом ПОЛАЦК—магутным умацаваным раёнам абароны немцаў, які прыкрывае напрамак на Дзвінск.

Слава доблесным войскам 1-га Прыбалтыйскага фронта!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Генералу арміі БАГРАМЯНУ

Войскі 1-га ПРЫБАЛТЫЙСКАГА фронта, развіваючы наступленне, сёння, 4 ліпеня, штурмам авалодалі горадам і важным чыгуначным вузлом ПОЛАЦК—магутным умацаваным раёнам абароны немцаў, які прыкрывае напрамак на ДЗВІНСК.

У баях за авалоданне ПОЛАЦКАМ вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта МАЛЫШАВА, генерал-палкоўніка КУЗНЯЦОВА, генерал-палкоўніка ЧЫСЦЯКОВА, генерал-маёра РУЧКІНА, генерал-лейтэнанта ЕРМАКОВА, генерал-маёра САЛДАТАВА, генерал-маёра МІХАЙЛАВА, генерал-маёра ЧЭРНІКАВА, генерал-маёра ВЛАСАВА, палкоўніка ЧЭРНАУСА, генерал-маёра ЧЫННОВА, генерал-маёра СІВАКОВА, генерал-маёра БАКСАВА, палкоўніка ЕГОШЫНА, генерал-маёра ХВАСТОВА, генерал-маёра БЕЛЯЕВА, палкоўніка МАКАР'ЕВА, падпалкоўніка ПЕШКАВА, падпалкоўніка НІКАНДРАВА, падпалкоўнікг БЕЛОВА; артылерысты генерал - палкоўніка . артылерыі ХЛЕБНІКАВА, генерал-маёра артылерыі БАЖАНАВА, генерал-маёра артылерыі МАКАРАВА, генерал-маёра артылерыі АЛЯКСАНДРАВА, генерал-маёра артылерыі САМБОРСКАГА, палкоўніка СЦЕПАНЕНКА, падпалкоўніка ЧАПАЕВА, падпалкоўніка ЛАБКОВА, падпалкоўніка КУДРАШОВА, палкоўніка ТЕПЛІНСКАГА, маёра НЕТАВА, палкоўніка АБРАМЯНА, капітана КАЧЭТАВА; танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск БУТКОВА, генерал-маёра танкавых войск ЛІПАТАВА, палкоўніка ПАДКОЎСКАГА; лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі ПАПІВІНА, палкоўніка КУЧМА, палкоўніка РЫКАЧОВА, падпалкоўніка ФОКІНА, палкоўніка ПЛАХАВА, падпалкоўніка ЗАКЛЁПА, падпалкоўніка ЗАВАРУХІНА, маёра РАЗОРОНАВА, падпалкоўніка БАЙКОВА; сапёры генерал-маёра інжынерных войск КОСАРАВА, генерал-маёра інжынерных войск КУЛІНІЧА, генерал-маёра інжынерных войск РАЗВОЗАВА і сувязісты палкоўніка БАРАВЯГІНА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне ПОЛАЦКАМ, прадставіць да прысваення назвы «ПОЛАЦКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 4 ліпеня, ў 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Прыбалтыйскага фронта, якія авалодалі ПОЛАЦКАМ,—дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне ПОЛАЦКА.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

4 ліпеня 1944 года.

Мінск, ЦК КП(б)Б, Соўнарком БССР— таварышу ПАНАМАРЭНКА

Прэзідыум Вярхоўнага Совета Беларускай ССР — таварышу НАТАЛЕВІЧУ

Цэнтральны Камітэт КП(б)У, Соўнарком УССР і Прэзідыум Вярхоўнага Совета Украінскай ССР ад імені вялікага украінскага народа горача вітаюць свайго брата вялікі беларускі народ у радасны дзень вызвалення ад нямецкіх захопнікаў сталіцы Беларусі —слаўнага Мінска.

Цяжкі лёс прышлося паспытаць у ходзе Айчыннай вайны беларускаму народу, многа крыві народнай пралілося на украінскай і на беларускай землях. У дні пераможнага наступлення Чырвонай Арміі украінскі і беларускі народы разам з усімі совецкімі народамі поўны пачуцця радасці за наша вызваленне ад ненавіснага гітлераўскага рэжыму.

Жыве і вечна будзе жыць у сэрцах нашых народаў найглыбейшая ўдзячнасць геніяльнаму Маршалу перамогі — таварышу Сталіну, большэвіцкай партыі, удзячнасць вялікаму рускаму народу і ўсім народам Совецкага Саюза, з дапамогай якіх вызваляецца Беларусь і Украіна і будуць хутка поўнасцю ачышчаны ад нямецкіх захопнікаў усе акупіраваныя совецкія землі.

Слава нашай вызваліцельніцы — гераічнай Чырвонай Арміі!

Слава вялікаму рускаму народу і ўсім народам СССР!

Слава вялікаму беларускаму народу!

Слава вялікаму Сталіну!

Няхай жыве Совецкая Беларусь!

Сакратар ЦК КП(б)У
Старшыня СНК УССР Н. ХРУШЧОЎ.

Старшыня Прэзідыума
Вярхоўнага Совета УССР М. ГРЭЧУХА.

3 ліпеня 1944 года г. Кіеў.

Сакратару ЦК КП(б)Б, Старшыні Соўнаркома БССР таварышу ПАНАМАРЭНКА

Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР таварышу НАТАЛЕВІЧУ

Ад усяго сэрца віншуем працоўных Беларусі з бліскучай перамогай доблесных войск 3-га і 1-га Беларускіх франтоў, якія вызвалілі сталіцу Беларусі—Мінск і наносяць удары нямецкім захопнікам.

Выказваем упэўненасць у тым, што недалёка той дзень, калі ўсе гарады і сёлы, увесь народ беларускі будзе поўнасцю вызвален ад фашысцкіх захопнікаў і адноўлена народная гаспадарка і квітнеючае жыццё Совецкай Беларусі.

Сакратар ЦК КП(б) Карэла-Фінскай ССР САРОКІН.

Старшыня СНК Карэла-Фінскай ССР ПРАККОНЕН.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета
Карэла-Фінскай ССР КУУСІНЕН.

4 ліпеня 1944 года.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 4 ЛІПЕНЯ

На працягу 4 ліпеня на паўночны захад і захад ад горада ПЕТРАЗАВОДСК войскі КАРЭЛЬСКАГА фронта, працягваючы наступленне, з баямі занялі больш 40 населёных пунктаў, у тым ліку ЭСОЙЛА, ЛАМБІСЕЛЬГА, КОЧУРА, КОЙВУСЕЛЬГА, КАРМЕЛІСТО, КОВЕРО, МІЙНАЛА і чыгуначную станцыю ЭСОЙЛА.

Войскі 1-га ПРЫБАЛТЫЙСКАГА фронта, развіваючы наступленне, 4 ліпеня штурмам авалодалі горадам і важным чыгуначным вузлом ПОЛАЦК, а таксама з баямі занялі больш 300 другіх населёных пунктаў, у тым ліку раённыя цэнтры Вілейскай вобласці горад ДУНІЛОВІЧЫ, МІОРЫ, МЯДЗЕЛЬ, вузлавую чыгуначную станцыю ВАРАПАЕВА, вялікія населёныя пункты ТРУДЫ, ДУБАВА, НОЎГАРАДЫ, ТРАБОЎШЧЫЗНА, БЕЛЬКІ, НОВАДРУЦК, ОХОБНЯ і чыгуначныя станцыі ДЗЕМБАВА, ПОЛЕВА, КАНСТАНЦІНАЎ ДВОР, НОВАДРУЦК.

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта, працягваючы наступленне, з баямі занялі больш 350 населёных пунктаў і сярод іх раённыя цэнтры Вілейскай вобласці горад РАДАШКОВІЧЫ, КРЫВІЧЫ, раённы цэнтр Мінскай вобласці горад ЗАСЛАЎЛЬ; вялікія населёныя пункты ГАРАДЫШЧА, НАРОЧ, РУЧЫЦА, МАРОСЬКІ, ВЯЗЫНЬ, ВЕЛЬКЕ СЯЛО, РОГАВА, РАТАМКА, ВАЛКОВІЧЫ, ШЧЫТОМІЛІЧЫ і чыгуначныя станцыі КАЛОДЗІШЧЫ, ЗДАНОВІЧАВА, РАТАМКА, КРЫЖОЎКА, БЕЛАРУСЬ, РАДАШКОВІЧЫ.

На БАРАНАВІЦКІМ напрамку войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі раённымі цэнтрамі Мінскай вобласці горадам РУДЗЕНСК, г. УЗДА, раённым цэнтрам Баранавіцкай вобласці горадам КЛЕЦК, а таксама занялі больш 200 другіх населёных пунктаў, у тым ліку вялікія населёныя пункты ПЕРАЖЫР, УЗЛЯНЫ, ЯЧЭНКА, МАГІЛЬНО, БРАТКАВА, НАВАСЁЛКІ і чыгуначныя станцыі ДРЫЧЫН, РУДЗЕНСК, СЕДЧА, МІХАНАВІЧЫ.

Пры ачышчэнні лясоў ад праціўніка на паўночны захад ад горада Бабруйск узята ў палон група нямецкіх афіцэраў колькасцю 60 чалавек і сярод іх камандзір 35 армейскага корпуса генерал-лейтэнант ЛЮТЦОЎ.

На другіх участках фронта — без змен.

За 3 ліпеня нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 45 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 29 самалётаў праціўніка.

Вызваліцелям Мінска—слава!

Пераможныя салюты сталіцы нашай Радзімы—Масквы ў чэсць доблесных вызваліцеляў Мінска шырока разнесліся па неабсяжных прасторах Совецкай краіны, выклікаўшы лікаванне ў сэрцы кожнага совецкага патрыёта.

Пачуцці, якія ахапілі зараз совецкіх людзей, добра выказаў выступіўшы на мітынгу металургаў маскоўскага завода «Серп і молат» вальцоўшчык пракатнага цэха тав. Грачоў.

— Слаўныя воіны гераічнай Чырвонай Арміі вызвалілі сталіцу Беларускай рэспублікі. Серпамолатаўцы схіляюцца перад вызваліцелямі Мінска і абяцаюць ім, што з нашага завода смяртэльны метал будзе ісці на фронт усё нарастаючым патокам.

Працоўныя горада Леніна ў чэсць Мінскіх дывізій сталі на працоўную вахту, яны абавязаліся перавыконваць у 2—3 разы вытворчыя заданні.

У начных зменах заводаў і фабрык Кіева адбыліся мітынгі, прысвечаныя вызваленню Мінска. Усе выступаўшыя на мітынгах абавязаліся штодзённа перавыконваць вытворчыя заданні ў 3—4 разы.

(ТАСС).

Прывітанне табе, родны Мінск!

З велізарнай радасцю сустрэлі працоўныя Палесся загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна аб вызваленні доблеснай Чырвонай Арміяй горада Мінска—сталіцы нашай Совецкай Беларусі.

Тры гады таму назад велізарныя масы фашысцкіх войск і тэхнікі рынуліся на нашу сталіцу. Яны спалілі, ператварылі ў руіны плады шматгадовай напружанай працы беларускага народа.

Кожная рана, нанесеная ворагам Мінску, вострым болем кранае сэрцы беларускага народа. Для кожнага з нас Мінск дарагі не толькі як цэнтр прамысловасці, навукі і мастацтва. Мінск нам дарагі і тым, што тут у 1919 годзе сабраўся першы з'езд рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў Беларусі, на якім таварыш Свярдлоў абвясціў рашэнне Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта аб самастойнасці БССР.

Не раз нападаў вораг на горад Мінск. Але заўсёды беларускі народ, з дапамогай вялікага рускага народа, жорстка біў ворага, мужна абараняў сваю сталіцу, сваю чэсць і незалежнасць.

Не скарыўся Мінск і нямецка-фашысцкім захопнікам. Ні масавыя расстрэлы і шыбеніцы, ні зверскія катаванні не зламалі гордых дух жыхароў Мінска. Ні на хвіліну не спынялі совецкія патрыёты геначнай барацьбы супроць ненавісных чужынцаў. Выхаваныя партыяй большэвікоў, мінчане паказалі прыклады гераізму, прадэманстравалі бязмежную любоў і аддапасць Совецкай Радзіме.

Дзень 3 ліпеня 1944 года — незабыўны, урачысты дзень у жыцці беларускага народа.

Натхнёны бліскучымі перамогамі Чырвонай Арміі, беларускі народ прыкладае ўсе сілы да таго, каб хутчэй аднавіць разбураную нямецка-фашысцкімі захопнікамі народную гаспадарку, яшчэ больш узмацніць сваю дапамогу фронту, усё аддасць вялікай справе хутчэйшага і канчатковага разгрому ворага.

Палкае прывітанне табе, наш родны Мінск, ад працоўных Совецкага Палесся!

Слава нашай доблеснай Чырвонай Арміі!

Слава вялікаму палкаводцу, Маршалу Совецкага Саюза, лепшаму другу беларускага народа таварышу Сталіну!

П. ЛЯВІЦКІ,
сакратар Палескага абкома КП(б)Б.

Адважна змагаецца з нямецка-фашысцкімі захопнікамі слаўны сын беларускага народа лётчык-старшы лейтэнант Андрэй Варанчук, якому прысвоена званне Героя Совецкага Саюза.

Фото В. Чыгашкова.

Пятро ГЛЕБКА

ВЫЗВАЛЕНАМУ МІНСКУ

Не марна мы таілі мару —
Яна збылася: у прасцяг,
Ярчэй ад полымя пажару,
Над Мінскам зноў узвіўся сцяг,
Чырвонай Арміі рукой
Пранесены праз люты бой.

І так навокал стала светла,
Што з гэтай радаснай пары
Глядзяць руіны болей ветла
І абгарэлыя муры,
Нібы на чорны дробны брук
Упалі зоры з шчодрых рук

І асвяцілі ўсю краіну,
На бляск узняўся цэлы люд,
І Мінску нашаму, як сыну,
Сталіца-маці шле салют:
— За вернасць шчырую ў баях
Благаслаўлёны будзь ў вяках.

Жыві-ж, красуйся, горад стольны,
З руін да славы уставай,
Ты стаў ізноў навекі вольны
І над табою з краю ў край
Гарыць чырвоны яркі сцяг —
Знак адраджэння і жыцця.

Вароты ў Берлін

Сёння, якраз у гадавіну трохгоддзя навекі памятнай прамовы таварыша Сталіна — 3 ліпеня 1941 года, мы слухалі загад таварыша Сталіна, які абвясціў аб новым трыумфе совецкай зброі — аб штурме і ўзяцці Мінска. А яшчэ ў той прамове ён упэўнена гаварыў аб будучых, не блізкіх, але непазбежных перамогах, проста і, як заўсёды, спакойна ўгрунтаваў гэту ўпэўненасць і ўдыхнуў бадзёрасць у душу слухаўшых яго соцень мільёнаў людзей на зямным шары.

Мы жывём зараз у атмасферы гэтага бесперапыннага, увесь час нарастаючага адчування перамогі, урачыстасці свядомасці, што справядлівасць штодзённа даганяе і знішчае помстным мячом заклятую, бясконца подлую, гітлераўскую зграю катаў і забойцаў.

Сёння хочацца ўспомніць два «афарызмы» аб Мінску, створаныя гітлераўцамі адразу-ж пасля заняцця імі гэтага горада ў вольны ад заняткаў час, у прамежку паміж ранішнім і пасляабедзеным вешаннем бяззбройных жыхароў. «Мінск наш і назаўсёды будзе нашым, таму што гэта вароты ў Берлін», — пісала газета «Ост фронт». «Мінск і Віцебск будуць нашымі ўмацаваннямі, але ўжо не будуць гарадамі ў звычайным сэнсе, таму што беларусіны павінны жыць у вёсках і займацца земляробствам; у гарадах ім жыць не ўласціва», — пісала «Палітышэ карэспадэнц». «Беларутэнскія» партызаны ў часе прабывання немцаў у Мінску многа разоў даказвалі, аднак, што яны не супроць падыхаць і гарадскім паветрам: яны ахвотна наведвалі Мінск і вельмі ўдала ўзрывалі там усякі раз кватэры нямецкіх афіцэраў.

Але супроць першага афарызма аб Мінску, як варотах у Берлін, можа быць, спрачацца не варта. Тым больш, што сам незадачлівы радыё-генерал Дзітмар у свой час з вялікім пачуццём адзін са сваіх аглядаў закончыў словамі: «Не ў Кіеве справа, а ў Мінску, дзе рускім ужо ніколі не быва[ць]». Гэта ён гаварыў адразу-ж пасля заняцця намі Кіева. З цікавасцю чакаем зараз яго чарговага выступлення...

Акадэмік Е. ТАРЛЕ.

У чэсць вызвалення сталіцы

Мінск зноў совецкі! Доблесныя войскі Чырвонай Арміі вярнулі Радзіме сталіцу Беларусі.

Гэтая вестка маланкай абляцела цэхі камбіната «Везувій». Працавала другая змена. Гудок абвясціў аб сканчэнні работы. Рабочыя, усхваляваныя, сабраліся на мітынг. Радасць, вялікая радасць была на іх тварах.

У прамовах гучэла гордасць за сваю армію, за свой народ, за сваю Радзіму. У іх была цвёрдая ўпэўненасць у перамогу над ворагам. Кожнае выступленне заканчвалася заклікам да ўсіх рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых камбіната—павысіць прадукцыйнасць працы, працаваць, не шкадуючы сіл.

— Даўно ўжо Чырвоная Армія разбіла міф аб непераможнасці немцаў. Даўно ўжо адборныя эсэсаўскія дывізіі фрыцаў ляжаць пад Масквой, Сталінградам, на Орлоўшчыне, пад Курскам. Не ўцячы фашысцкім захопнікам з беларускай зямлі! Вораг паранены, ён сыходзіць крывёю, але ён яшчэ не дабіты,—сказаў у сваім выступленні рабочы тав. Шумейка.—Трэба дапамагчы Чырвонай Арміі дабіць ворага. Мы, рабочыя тыла, павінны працаваць не пакладаючы рук, працаваць, каб паскорыць перамогу.

Удзельнікі мітынга аднадушна прынялі абавязацельства: у чэсць вялікіх перамог Чырвонай Арміі ў Беларусі, у чэсць вызвалення Мінска аднавіць прадпрыемства датэрмінова, хутчэй даць прадукцыю краіне.

Калгасная вёска лікуе

Прыгожы вечар. Калгаснікі вяртаюцца з працы. Яны ўжо некалькі дзён працуюць з падвоенай энергіяй, стаўшы на стаханаўскую вахту. У гэты час прышла радасная вестка: Мінск зноў совецкі! Людзі, усхваляваныя незвычайнай радасцю, віншуюць адзін другога з вялікай перамогай.

Тут-жа, на вуліцы, узнікае мітынг, на якім прысутнічаюць і старыя і малыя — усе калгаснікі сельгасарцелі «Барэц».

Апладысментамі калгаснікі сустракаюць сваю стаханаўку Таццяну Гарбачову. Яна гаворыць радасна і ўсхвалявана.

— Сёння — наша свята. Вызвален Мінск! Наш абавязак — усімі сіламі дапамагаць любімай Чырвонай Арміі. Стаўшы на стаханаўскую вахту ў чэсць Віцебскіх дывізій, я выконвала на касьбе па дзве нормы. Заўтра я абавязуюся выпрацаваць не менш трох норм.

— Чырвоная Армія паспяхова вызваляе беларускую зямлю, — гаворыць калгаснік тав. Тарасенка. — Мы павінны дапамагчы Чырвонай Арміі хутчэй і канчаткова дабіць ворага ў яго ўласнай бярлозе. Я датэрмінова пагашаю суму падпіскі на Дзяржаўную Ваенную Пазыку і заклікаю калгаснікаў наследваць майму прыкладу.

Дружныя апладысменты. Калгаснікі горача падтрымалі патрыятычную прапанову.

Вечарам прайшлі многалюдныя мітынгі і ў другіх калгасах нашага сельсовета.

Калгасная вёска лікуе. Калгаснікі і калгасніцы славяць любімую Чырвоную Армію. Яны адказваюць самаадданай працай на калгасных палях і сенажацях.

А. ФІЛІПАЎ,
старшыня Калінінскага сельсовета, Веткаўскага раёна.
(Па тэлефону).

Нашы войскі вызвалілі сталіцу Совецкай Беларусі—Мінск

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ, 3 ліпеня **(Спец. кар. ТАСС).** Да Мінска імкнуліся тысячы сэрцаў совецкіх воінаў. Для кожнага нашага байца Мінск быў увасабленнем велізарнейшага подвігу. Для ворага гэты горад з'яўляўся не толькі важнейшым стратэгічным вузлом абароны на Заходнім напрамку. Страта Мінска для немцаў — страта многіх надзей на непрыступнасць сваёй абароны, катастрафічны правал планаў спыніць імклівае наступленне совецкіх войск.

Бліскучая аперацыя авалодання Мінскам яшчэ раз дэманструе майстэрскае ажыццяўленне грандыёзнага стратэгічнага плана, пабудаванага на смеласці і дзёрзкасці замысла, на шырокім узаемадзеянні ўсіх родаў войск, па ўзаемадзеянні цэлых франтоў. Бітва за Мінск характэрна выключнай імклівасцю руху, раптоўнасцю і гіганцкай сілай удараў.

Бітва за Мінск завяршылася ўмелым дзеяннем танкавых груп 3-га Беларускага фронта. Марш танкавых калон быў сапраўды выдатны. Танкісты ішлі лясамі і балотамі, самі сябе забяспечваючы пераправамі. Дастаткова сказаць, што за два баявыя дні яны прайшлі 130 кіламетраў. Яны смела вырываліся на дарогі, па якіх адступалі немцы, і грамілі скапленні ворага усюды, дзе-б толькі была для гэтага магчымасць. За танкістамі, перамагаючы вялікія цяжкасці, неадступна ішлі нашы артылерысты і пехацінцы, замацоўваючы поспех, дасягнуты танкамі. Яны ліквідавалі рэшткі дэмаралізаваных нямецкіх часцей, ачышчалі ад іх лясы і населёныя пункты.

Наземным войскам вялікую дапамогу аказваюць нашы лётчыкі. Хваля за хваляй абрушваюцца совецкія бамбардыроўшчыкі на скапленні варожых войск ля чыгуначных станцый, пераправаў, у населёных пунктах. Гэтыя ўдары перашкаджалі праціўніку своечасова падцягваць рэзервы. Совецкія штурмавікі смела атакавалі калоны аўтамашын і скапленні танкаў у месцах, дзе вораг хацеў контратакамі спыніць напа наступленне.

Умела дзейнічалі рухомыя часці. Фарсіраваўшы раку Бярэзіна, яны імкліва ўварваліся на Мінскую аўтамагістраль, авалодалі горадам Смалявічы і накіраваліся да Мінска. Тут, на Мінскім знешнім абводзе, у немцаў былі пабудаваны вялікія супроцьтанкавыя перашкоды і ўмацаванні палявога тыпу. Танкісты прарвалі гэта кальцо і ўварваліся на ўскраіны Мінска з поўначы, паўночнага ўсходу і паўднёвага ўсходу. Усю мінулую ноч у паўночна-ўсходняй частцы Мінска працягваўся бой. Праціўнік сабраў рэшткі разбітых часцей у асобныя баявыя групы, якія аказвалі ўпартае супраціўленне нашым танкістам і падаспеўшай пяхоце, але лёс Мінска быў ужо вырашан. Праціўнік не мог зрабіць што-небудзь істотнае, а таму ўзарваў мост праз раку Свіслач, пачаў падпальваць кварталы Мінска. Нашы танкі фарсіравалі раку на поўдзень ад горада і да паловы дня горад быў ачышчан ад ворага.

Войскам 3-га Беларускага фронта актыўна садзейнічалі войскі Маршала Совецкага Саюза Ракасоўскага, якія здолелі за некалькі дзён ажыццявіць імклівы рэйд з усходніх раёнаў Палесся да цэнтральных абласцей Беларусі. Тут нашым воінам таксама прышлося дзейнічаць ва ўмовах вялікіх лясных масіваў, забалочанай мясцовасці, і, нягледзячы на гэта, на некаторых участках войскі з баямі прасоўваліся наперад па 25—30 кіламетраў у дзень.

Злучэнні Маршала Совецкага Саюза Ракасоўскага, якія выйшлі на подступы да Мінска з паўднёвага ўсходу, сустрэлі свежыя рэзервы ворага, падцягнутыя за апошнія дні з іншых участкаў фронта. Гітлераўскія пяхотныя часці, узмоцненыя танкамі, аказалі жорсткае супраціўленне. Асабліва моцныя баі разгарнуліся на паўночны захад ад горада Асіповічы на рубяжы ракі Свіслач. Немцы кідалі ў контратакі атрады ў складзе 1—2 палкоў з танкамі. Аб характары гэтых баёў сведчыць такі факт. На працягу некалькіх гадзін адно наша танкавае злучэнне, адбіваючы варожую контратаку, знішчыла звыш двух дзесяткаў варожых танкаў. На працягу аднаго дня Н-скае злучэнне знішчыла на подступах да вялікага населёнага пункта каля сямі тысяч салдат і афіцэраў праціўніка і каля 2 тысяч немцаў захапіла ў палон. Ля ракі Свіслач і на подступах да шасе Магілёў—Мінск стаяць дзесяткі пакалечаных нямецкіх танкаў і самаходных гармат, мноства аўтамашын, палявых гармат, кулямётаў.

У барацьбе за Мінск вораг панёс велізарныя страты. Дорага заплацілі фашысты за кроў і слёзы жыхароў сталіцы Совецкай Беларусі. Тысячамі трупаў варожых салдат і афіцэраў усеяны подступы да Мінска.

Мінск наш і мы святкуем новую перамогу. Грукат бою ўдаляецца ад горада. Героі бітвы ў Беларусі ўжо ідуць наперад — далей на захад.

Н. ПУХАЎ.
І. ДЗЯНІСАЎ.

Працоўным уздымам, небывалым энтузіязмам адзначае беларускі народ вызваленне сваёй бацькаўшчыны

Будзем працаваць не шкадуючы сіл

На заводзе, дзе парторгам ЦК ВКП(б) тав. Врублеўскі, па ўсіх цэхах прайшлі мітынгі, прысвечаныя бліскучым перамогам Чырвонай Арміі, якая вызваляе родную Беларусь ад нямецка-фашысцкіх акупантаў і ачысціла наш родны Мінск.

— У гістарычныя дні вызвалення нашай любімай бацькаўшчыны ад нямецка-фашысцкіх пягоднікаў мы будзем працаваць яшчэ лепш, — заявіў брыгадзір комсамольска-маладзёжнай брыгады механічнага цэха тав. Сяргеенка. —Мая брыгада выконвае план на 160 процантаў. Бярэм на сябе абавязацельства—яшчэ вышэй узняць прадукцыйнасць працы.

На мітынгу рабочыя і работніцы горача віталі Чырвоную Армію, дзякавалі ёй за вызваленне і заяўлялі аб сваім гарачым жаданні аддаць усе сілы на дапамогу фронту.

— У адказ на поспехі Чырвонай Арміі,—сказала ў сваім выступленні брыгадзір тав. Рудавая,—абавязваюся штодзённа выконваць вытворчае заданне на 170 процантаў. Будзем працаваць, не шкадуючы сіл.

За апошнія дні на заводзе значна павысілася прадукцыйнасць працы, павялічылася дзённая выпрацоўка. Брыгада кавалёў, якую ўзначальвае тав. Каценка, перавыконвае свае заданні ў паўтары разы. Больш 170 процантаў плана даюць слесары брыгады тав. Куркаева. Рабочыя сталярнага цэха пад кіраўніцтвам вопытнага майстра Білюкова больш чым у два разы перавыконваюць вытворчы план. Іх дзённая выпрацоўка складае 237 процантаў.

Значна павысілі выпрацоўку маладыя рабочыя. На другі дзень пасля мітынга яны выканалі норму на 196 процантаў.

Калгаснікі Палесся становяцца на стаханаўскую вахту

МОЗЫР. **(Па тэлефону ад нашага кар.).** Доблесная Чырвоная Армія вызваліла сталіцу совецкай Беларусі горад Мінск. Ідзе масавае выгнанне азвярэлага ворага са свяшчэннай беларускай зямлі. Гэта радуе працаўнікоў совецкага тыла, натхняе іх на працоўныя подвігі. Калгаснае сялянства становіцца на стаханаўскую вахту. Хутчэй скасіць сенажаці, лепш даглядзець пасевы і падрыхтавацца да ўборкі ўраджаю—вось за што змагаюцца і спаборнічаюць калгаснікі і калгасніцы.

Калгаснікі сельгасарцелі імені Варашылава, Калінкавіцкага раёна, сталі на стаханаўскую вахту і ўдвое паскорылі тэмпы ўборкі сенажаці. Добрых поспехаў дабілася звяно касцоў Аляксея Дудка, яно выконвае дзённыя заданні на 150 — 200 процантаў. Члены звяна Барыс Кананчук, Аляксей Кліменка, Сяргей Когар заваявалі першынство ў раёне, яны скошваюць па 0,70 — 0,90 гектара кожны. Якасць іх касьбы добрая.

Павялічылі прадукцыйнасць працы члены звяна Ульяны Цырулік. Па дзве нормы на прапołцы сталі даваць Ульяна Бельская, Соф'я Казлова, Агата Галай. Звяно двойчы прапалола свае ўчасткі ільну, зрабіла падкормку. З кожным днём стаханаўкі працуюць усё лепш, даводзяць нормы выпрацоўкі да 200 і больш процантаў.

На стаханаўскую вахту сталі калгаснікі сельгасарцелі «Абарона Советаў», Ельскага раёна. Яны абавязаліся ў бліжэйшыя дні закончыць касьбу і ўзорна падрыхтавацца да ўборкі ўраджаю. Лепшы прыклад стаханаўскай працы паказвае Надзежда Халадзевіч, якая штодзённа выконвае не менш двух норм.

Новыя і новыя звенні, брыгады, калгасы Палесся становяцца на стаханаўскую вахту ў чэсць вызвалення беларускіх гарадоў і вёсак.

С. ШАРАМЕТ.

Трактарысты спаборнічаюць

Весткі аб выдатных перамогах войск Беларускіх франтоў маланкава абляцелі ўсе трактарныя брыгады нашай МТС. Адбыліся кароткія мітынгі. Агітатары правялі гутаркі. Трактарысты і трактарысткі аднадушна рашылі працаваць гэтак-жа самааддана і геройчна, як войскі Беларускіх франтоў громяць нямецкіх захопнікаў.

Першынство заваявала трактарная брыгада Аляксея Скірмантава, якая на 170 гектараў перавыканала сваю гадавую норму і зэканоміла 2.042 кілограмы гаручага. Трактарысты і трактарысткі ўзнялі прадукцыйнасць працы. Філімон Наваструсў дае па дзве з паловай нормы, ён зэканоміў 800 кілограмаў гаручага. На 300 процантаў стала выконваць заданне Марфуга Касімава.

З гэтай брыгадай спаборнічае перадавая трактарная брыгада Івана Волкава, якая таксама значна перавыканала гадавую норму. Трактарысты Пелагея Волкава, Ліда Карэпава сталі выконваць нормы на 180 — 190 процантаў і палепшылі якасць работы.

Павялічылі прадукцыйнасць працы трактарысты і трактарысткі многіх трактарных брыгад. Ганна Мушкетава дае не менш чым паўтары нормы і эканоміць па 10 — 15 процантаў гаручага. Яе прыкладу следуюць другія маладыя трактарысты і трактарысткі.

Узмоцнена рыхтуемся да ўборкі ўраджаю. Рабочы Нікалай Кісялёў, які адным з першых стаў на стаханаўскую вахту, за кароткі тэрмін адрамантаваў пяць малатарань. Якасць рамонту добрая.

Калектыў нашай машынна-трактарнай станцыі прыкладзе ўсе намаганні, каб яшчэ больш павялічыць прадукцыйнасць працы і дапамагчы геройчнай Чырвонай Арміі хутчэй разграміць ворага.

Іван ПАДАБЕД,
дырэктар Касцюковіцкай МТС.
Магілёўская вобласць.

Соцыялістычныя абавязацельствы калектыва Рэчыцкага лесазавода

У сувязі з масавым выгнаннем нямецка-фашысцкіх акупантаў з беларускай зямлі, вызваленнем сталіцы нашай рэспублікі — Мінска, калектыў Рэчыцкага завода імені Кірава працуе ў гэтыя гістарычныя дні з узмоцненай энергіяй.

На заводзе адбыўся мітынг. Выступіўшыя на мітынгу майстра лесацэха тав. Усхропаў, начальнік мэблевага цэха тав. Гілеў, слесар Скрыцкі гаварылі аб сваёй невыказнай радасці з прычыны вызвалення любімай бацькаўшчыны, аб сваім жаданні працаваць яшчэ лепш.

Рабочыя лесацэха ўзялі на сябе абавязацельства дабіцца павелічэння карыснага выхаду драўніны да 66 процантаў. Мэблеўшчыкі далі слова выпусціць да 10 ліпеня першую партыю прадукцыі, апрача таго абсталяваць дзіцячы сад поўным камплектам мэблі.

Завод пачаў ужо выпускаць новы від прадукцыі: сталы, крэслы і г. д. Першынство ў спаборніцтве, якое з новай сілай разгарнулася на заводзе, трымае брыгада цесляроў тав. Хількевіча, брыгада № 1 тав. Лохман і брыгада № 2 тав. Гапоненка. Слесар тав. Скрыцкі датэрмінова адрамантаваў цыркулярны і далбежны станкі.

36 год папрацаваў машыніст тав. Гутараў на адной фабрыцы. Нядаўна ён зноў заняў сваё месца ля рычагоў паравоза. Немцы перад адступленнем кінулі ў топку міну. Паравоз адрамантавалі рабочыя, якія вярнуліся на фабрыку. Зараз тав. Гутараў безаварыйна водзіць сваю машыну. Фото **В. Чыгашкова.**

Першыя дні ў Магілёве

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

Мы ўязджаем у горад з боку Лупалава... Яшчэ гараць падпаленыя немцамі драўляныя дамы, яшчэ не засыпаны свежыя варонкі ад артылерыйскіх снарадаў і сляды нядаўняга бою, але ці можа гэты малюнак паслабіць нашу радасць: **Магілёў наш! Наш назаўсёды!** Пройдуць месяцы, гады і ён зноў будзе такі квітнеючы, як і да вайны.

«Кацёл» наладжаны тут бандытам-немцам, выклікае захапленне аператыўнай мудрасцю наш[ы]х военачальнікаў, магутнасцю нашых войск!

Фронт быў недалёка адсюль. Але самаўпэўненым фрыцам здавалася, што яны непрыступныя. Удар нашых войск быў такі раптоўны і магутны, што нямецкія афіцэры не паспелі ўзняцца з-за стала, як у цэнтры горада ўжо грымела рускае «ура»... Засталіся ў фрыцаў недапітыя чаркі, а самі яны знайшлі сабе магілу недалёка ад сваіх казармаў. Магілёўскі ўдар па нямецкай навалачы назаўсёды ўвойдзе ў гісторыю Айчыннай вайны... Мноства пакінутых ворагам спраўных гармат, аўтамашын, кулямётаў, складаў з боепрыпасамі, харчаваннем — усё гэта сведчыць аб магутнасці і майстэрстве ўдараў Чырвонай Арміі па магілёўскай групіроўцы немцаў.

Што азначае «новы парадак» немцаў у Магілёве, бачна з наступнага. Тры лагеры для зняволеных, з іх самы страшэнны на Першамайскай вуліцы—гестапаўскі. Шыбеніцы, дзе аднымі з першых былі павешаны тры ўрачы, у тым ліку любімы ўсім насельніцтвам урач Кузняцоў. Бесперапынныя мабілізацыі ў Германію, на акопы. Пагалоўнае знішчэнне яўрэяў. Пажары, расстрэлы мірнага насельніцтва. У Пячэрску ўсе да аднаго былі знішчаны хворыя, якія знаходзіліся на лячэнні ў псіхіятрычнай больніцы. Тры гады бесперапынна працягвалася нечуванае грабежніцтва. Гітлераўцы вывезлі з Магілёва ўсе каштоўнасці. Яны абрабавалі гарадскі музей, цэнтральны архіў, тэатр, не кажучы ўжо аб прадпрыемствах. Гордасць Магілёва — шоўкавая фабрыка імені В. В. Куйбышэва знішчана, засталіся толькі сцены. Той-жа малюнак на заводзе імені Дзімітрава на аўтарамонтным заводзе.

Немцы спалілі лепшыя будынкі Магілёва, а тыя, што не паспелі спаліць абрабавалі да ніткі. У Доме Ўрада яны садралі паркеты з падлогі. Яны пакінулі горад без вадаправода, без электрычнасці, без мастоў праз Днепр. Страты, што прычынены гораду акупантамі, складаюць мільёны рублёў.

Але раны горада будуць залечаны.

Яшчэ дыміліся папялішчы, яшчэ ляжалі трупы забітых фрыцаў —іх многа палягло на вуліцах Магілёва,—а ў уцалелых будынках ужо размясціліся абласныя, гарадскія партыйныя і совецкія ўстановы. Пачалі вяртацца людзі, што хаваліся ад немцаў па лясах.

Да вайны ў Магілёве было звыш 112.000 чалавек насельніцтва. Цяпер-жа, пасля крывавага гаспадарання фашыстаў, бадай, ці збярэцца 10.000. У горадзе няма ні аднай цэлай сям'і. Гарадскія арганізацыі вядуць дакладны ўлік фашысцкіх злачынстваў, і гэты крывавы рахунак будзе прад'яўлены гітлераўцам у дзень расплаты.

У горадзе абуджаецца жыццё. Пачалася ўборка вуліц, збіраюцца трафеі. Мінёры ідуць ад дома да дома, абясшкоджваюць нямецкія «сюрпрызы», дзяўчаты расклейваюць лозунгі. Вось таварыш з гаркома комсамола вынес на вуліцу пакунак газет, і за імі пацягнуліся дзесяткі рук. Па роднаму совецкаму слову засумаваліся жыхары Магілёва. Загаварылі два першыя радыёрупары, з'явіліся аб'явы аб рэгістрацыі комсамольцаў, сувязістаў, настаўнікаў. Ля сакратара горвыканкома натоўп людзей. Яны прыйшлі прапанаваць свае паслугі. Транспартнікі, медыцынскія сёстры, урачы...

Немцы ўцякалі з Магілёва так хутка, што не паспелі завяршыць сваю грабежніцкую справу. Таму ў бліжэйшыя дні можна пусціць такія прадпрыемствы, як хлебазавод, лесазавод, скураную майстэрню. Адкрываецца дом для дзяцей-сірот. На тэлеграфныя слупы палезлі сувязісты—без сувязі, як без рук,—і яны спяшаюцца. Вось ужо рабочыя знайшлі рухавік, і хутка горад атрымае першыя 20 кіловат электрычнасці. Выкладчыкі выратавалі будынак музычнай школы. Хутка пачнецца набор вучняў. У горад вярнуліся партызаны. Іх сустракаюць з радасцю і пашанай. Яны бяруцца за аднаўленне знявечанага горада.

Унімаюцца пажары, робіцца людна на вуліцах. Са сховішчаў вяртаюцца людзі, бяруцца за працу.

Горад пачынае жыць, горад зноў дыша вольна і радасна.

Е. САДОЎСКІ.

Горад Магілёў. Ліпень, 1944 г.

Прадпрыемствы Бабруйска хутка ўступяць у строй

(Гутарка з Наркомам лясной прамысловасці БССР тав. Лахтанавым)

З Бабруйска нямецка-фашысцкія акупанты ўцякалі ў страшэннай паніцы. Дзякуючы імкліваму ўдару, які нанеслі ворагу доблесныя воіны Чырвонай Арміі, горад у асноўным захаваўся.

Яшчэ раней немцы вывезлі з Бабруйска абсталяванне гідролізнага завода, заводаў імені Сталіна і імені Варашылава, лесацэха № 2 дрэваапрацоўчага камбіната, фанернага завода. Перад тым, як уцячы, фашысцкія падпальшчыкі знішчылі беладраўняны цэх на лесакамбінаце, зборачны цэх на мэблевай фабрыцы, жыллёвыя дамы.

На подступах і на вуліцах Бабруйска многа пакінутых немцамі легкавых і грузавых аўтамашын, матацыклаў. Валяюцца трупы фрыцаў.

Разам з часцямі Чырвонай Арміі ў горад прыбылі работнікі партыйных і совецкіх арганізацый, група чыгуначнікаў, воднікі з Днепра-Дзвінскага Ваенна-Аднаўленчага кіраўніцтва.

У горадзе працуюць размінёры, якія абясшкоджваюць міны, закладзеныя гітлераўцамі на прадпрыемствах і ў каменных будынках. Сярод адважных сапёраў — чырвоных воінаў, якія правяраюць лесакамбінат і абясшкоджваюць міны — былы рабочы гэтага прадпрыемства, які працаваў тут больш дзесяці год.

З першых-жа дзён вызвалення горада мясцовыя кіруючыя арганізацыі паставілі на прадпрыемствах ахову. На лесакамбінат, фанерны завод і мэблевую фабрыку прыбылі ўжо дырэктары. Кіраўніком камбіната — буйнейшага дрэваапрацоўчага прадпрыемства — прызначан тав. Васільеў, былы камандзір партызанскай брыгады, а да вайны дырэктар рэчыцкага лесазавода. На камбінаце, фанерным заводзе і мэблевай фабрыцы засталася сыравіна і некаторыя тэхнічныя матэрыялы. Гэтыя прадпрыемствы хутка ўступяць у строй.

У гарадскім совеце многа наведвальнікаў. Урачы, настаўнікі, рабочыя розных прафесій прапануюць свае паслугі.

Хутка загудуць варштаты прамысловага Бабруйска! У горад вяртаецца жыццё.

На Добрушскім райпромкамбінаце пачалі выраб рэчаў шырокага спажывання.

НА ЗДЫМКУ: майстар-бляшанік Іван Нікіфаравіч Барсукоў за работай.

З зямлянак у новыя хаты

КРАСНАПОЛЛЕ. **(Наш. кар.).** У многіх калгасах раёна створаны будаўнічыя брыгады, якія адбудоўваюць дамы для калгаснікаў. Пабудавана ўжо 192 дамы, у якія перасялены з зямлянак 1.152 чалавекі.

У калгасе імені Калініна нямецкія акупанты спалілі 182 двары. На адбудове дамоў увесь час працуе брыгада жанчын, якую ўзначаліў вопытны цясляр 75-гадовы Селівестра Чыркоў. За час сваёй работы будаўнічая брыгада адбудавала дзесяткі дамоў. Вёска будуецца па распрацаванаму плану.

У першую чаргу ў новыя хаты ўсяляюцца сем'і франтавікоў і партызан Айчыннай вайны. У новыя дамы перасяліліся і жывуць жонкі франтавікоў са сваімі дзецьмі Ларкова, Чыркова, Старасценка, Гарбачова і іншыя.

ЧАВУСЫ

Мы едзем у бок фронта. Абганяем машыны, падводы, пешых. На скрыжаваннях дарог надпісы. Рэгуліроўшчыкі хуткім рухам сцяжкоў указваюць дарогу на Чавусы.

Цяпер не так проста трапіць у горад. Дарогі замініраваны, узарваны масты. Мы прыглядаемся да надпісаў нашых слаўных сапёраў: «Праезд», «Замініравана».

Вось мы ўз'ехалі на гару. Адсюль добра бачны горад. Вяршыня гары і подступы яе немцы ўзрылі траншэямі, ходамі злучэння. Наперадзе рады калючага дроту, мініраваныя палі. Усё гэта рухнула пад знішчальным ударам нашых войск.

Пад'язджаем да горада, толькі-што вызваленага ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Немцы пагналі яго жыхароў. Адзін з лепшых раённых цэнтраў вораг ператварыў у руіны. Сотні дамоў разабралі яны для дзотаў і іншых умацаванняў.

Адступаючы, гітлераўцы ўзарвалі будынак кінотэатра на 400 месц, электрастанцыю, ільнозавод, цагельны завод, вяровачную фабрыку і многія іншыя.

Больш 35 месяцаў фашысцкія душагубы глуміліся над мірным насельніцтвам. Жыхар горада Марыя Жданоўская расказвае:

— Як толькі прыйшлі немцы, яны пачалі рабаваць жыхароў. Забіралі ўсё, нават дзіцячыя цацкі. На ўскраіне горада ля былога ваеннага гарадка, закапана больш 900 нявінных людзей, забітых гітлераўцамі. Дзяцей фашысцкія душагубы кідалі ў ямы жывымі. Сярод горада яны павесілі двух чыгуначнікаў, а 19-гадовую Ліду Лапіцкую расстралялі.

У верасні 1943 года немцы пачалі зганяць моладзь на катаргу ў ненавісную Германію. Пачаліся аблавы на юнакоў і дзяўчат. Маладых жанчын яны разлучалі з дзецьмі і гналі на катаргу.

Радасна сустрэлі жыхары горада сваю любімую Чырвоную Армію. Яна выратавала іх ад страшэнных пакут і смерці. Цяпер горад ажывае. Партыйныя і совецкія ўстановы прыступілі да працы. У выканкоме раённага совета сотні людзей. Кожны прапануе свае паслугі, каб дапамагчы хутчэй аднавіць разбураны горад.

В. ЧУМАКОЎ.

(Па тэлефону ад нашага кар.).

У АДНОЎЛЕНЫХ АРГАНІЗАЦЫЯХ ЧЫРВОНАГА КРЫЖУ

МОЗЫР. **(Наш спецкор).** У Палескай вобласці аднаўлена больш 100 пярвічных арганізацый Чырвонага Крыжу, якія яднаюць 1.500 чалавек. Пры многіх арганізацыях працуюць гурткі па здачы норм на значок «Гатоў да санітарнай абароны». 200 чалавек ужо здалі нормы і могуць самастойна аказаць першую медыцынскую дапамогу.

У Мозыры і Хойніках працуюць трохмесячныя курсы медыцынскіх сёстраў, на якіх займаюцца 100 чалавек. У Васілевіцкім, Хойніцкім і Даманавіцкім раёнах з членаў арганізацыі Чырвонага Крыжу створаны санітарна-прафілактычныя дружыны, якія разгарнулі санітарна-аздараўленчую работу сярод насельніцтва. Дружыны аказваюць неабходную медыцынскую дапамогу інвалідам Айчыннай вайны і насельніцтву, якое пацярпела ад нямецкай акупацыі.

Тавары прыбылі ў вызваленыя раёны

МОЗЫР. **(Наш кар.).** Прайшло ўсяго некалькі дзён, як Чырвоная Армія вызваліла ад нямецкай пагані раённыя цэнтры Акцябр, Глуск, Петрыкаў, Капаткевічы, а ўжо сюды вярнулася жыццё. З Мозыра штодзённа накіроўваюцца грузавыя аўтамашыны. Вяртаюцца ў раёны работнікі партыйных і совецкіх устаноў, урачы, загадчыкі райздраваў, бальніц, аграномы, з лясоў вяртаюцца жыхары.

Гандлёвыя арганізацыі вобласці накіроўваюць у толькі-што вызваленыя раёны тавары для насельніцтва. У Петрыкаў, Капаткевічы, Акцябр і Глуск завезена соль, гаспадарчае мыла, запалкі, прадукты харчавання і іншыя тавары на суму больш чым 60 тысяч рублёў.

ДАПАМОГА КАЛГАСАМ ІВАНАЎСКАЙ ВОБЛАСЦІ

КАСЦЮКОВІЧЫ. **(Наш. кар.).** Калгасы раёна атрымалі 100 свінаматак — падарунак ад калгасаў Іванаўскай вобласці. Свінаматкі размеркаваны па калгасных свінафермах.

Міжнародная інфармацыя

Паведамленне штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў

ЛОНДАН, 4 ліпеня. (ТАСС). У апублікаваным сёння раніцой паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Раніцой 3 ліпеня войскі саюзнікаў, якія знаходзяцца ў аснове паўвострава Катантэн, прасунуліся ў некалькіх пунктах на адлегласць да 2,5 мілі, нягледзячы на моцныя дажджы, якія абмежавалі маштабы падтрымкі з паветра. Да вечара 3 ліпеня надвор'е некалькі палепшылася, і знішчальнікі - бамбардыроўшчыкі зрабілі паспяховы налёт на варожыя ўмацаваныя пункты, артылерыйскія пазіцыі і склад гаручага ў Лессе. Пазіцыі ў выступе на рацэ Одон моцна ўтрым[illegible]юцца нашымі войскамі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ
ВОЙСКІ САЮЗНІКАЎ ЗАНЯЛІ ГОРАД КАРТОНУ

ЛОНДАН, 4 ліпеня. (ТАСС). Штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што саюзныя арміі ранейшымі тэмпамі прасоўваюцца наперад на ўсёй працягласці фронта. Часці 8-й арміі, якія наступаюць на паўночны захад ад Тразіменскага возера, занялі горад Картону, а таксама горад Лучыньяно і Маргано. Перадавыя часці саюзнікаў знаходзяцца ўсяго за 12 кілометраў ад Арэцо. Часці, якія дзейнічаюць па абодвы бакі Тразіменскага возера, злучыліся. У горным раёне на ўсход ад Перуджы заняты гарады Сан-Северыно і Матэліка. На ўчастку ля Адрыятычнага ўзбярэжжа адбіты контратакі праціўніка на рацэ Музоне. Пасля захопу Сіены французскімі часцямі 5-й арміі саюзныя войскі зноў прас[illegible] наперад і перарэзалі дарог[illegible] ідзе да Арэцо. На ўчастку п[illegible] Сіенай і Цірэнскім узбярэжжам войскі саюзнікаў прасунуліся па ўсяму фронту на некалькі кілометраў.

Вялікія злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні знішчальнікаў зрабілі ўчора налёты на рад аб'ектаў у Румыніі і ў Белградзе. Атакаваны матарызаваны транспарт і скапленні войск праціўніка ў раёне баёў.

АНГЛІЙСКІ ДРУК ПАТРАБУЕ АДКАЗНЫХ РЭПРЭСІЙ ЗА ВЫКАРЫСТАННЕ НЕМЦАМІ САМАЛЁТАЎ-СНАРАДАЎ

ЛОНДАН, 3 ліпеня. (ТАСС). Некаторыя газеты атрымалі многа пісем ад чытачоў, якія настойваюць на адказных рэпрэсіях супроць Германіі за выкарыстанне ёю самалётаў-снарадаў.

Газета «Сандзі дыспетч» піша ў рэдакцыйным артыкуле, што патрэбна прыбегнуць да рэпрэсій у той адзінай форме, якую зразумеюць немцы. «Патрэбна сказаць немцам, што за кожны налёт самалётаў-снарадаў на нашу краіну невялікі германскі горад будзе сцёрты з твару зямлі. У Германіі больш тысячы гарадоў з насельніцтвам ад 500 да 5.000 чалавек... Пры сучаснай магутнасці авіяцыі саюзнікаў яна можа справіцца за дзень з 50 такімі невялікімі гарадамі.

«Сандзі экспрэс» таксама змяшчае на відным месцы артыкул, аўтар якой піша, што выкарыстанне немцамі самалётаў-снарадаў узмацніла ў Англіі нянавісць да немцаў.

Аўтар заяўляе, што бамбардыроўка баз самалётаў-снарадаў у раёне Па-дэ-Кале, бадай, ці дае найлепшы вынік. «Нашы бомбы павінны скідвацца не на Па-дэ-Кале, а на Германію, — піша аўтар. — Мы павінны не толькі даць адчуць гарадам і вёскам Германіі, што перажывае грамадзянскае насельніцтва паўднёвай Англіі, а нанесці ў тысячу разоў больш цяжкія ўдары. Час пачаць ужо. Я лічу, што за некалькі дзён мы маглі-б выклікаць у Германіі такую паніку, якой не бачыла ні адна краіна ў гісторыі... Калі Германія прыбягае да тэрору, дык няхай яна хутка адчуе на сабе яго сілу».

ЗНЯЦЦЁ КАМАНДУЮЧАГА 14-й ГЕРМАНСКАЙ АРМІІ Ў ІТАЛІІ ГЕНЕРАЛА МАКЕНЗЕНА

ЛОНДАН, 3 ліпеня. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, нямецкі генерал фон-Макензен зняты з паста камандуючага 14-й германскай арміі ў Італіі. Генерал Макензен пацярпеў паражэнне і яго 14-я армія фактычна знішчана.

НАСТУПЛЕННЕ АМЕРЫКАНСКІХ ВОЙСК НА ЗАХОДНІМ УЗБЯРЭЖЖЫ ПАЎВОСТРАВА КАТАНТЭН

ЛОНДАН, 3 ліпеня. (ТАСС). У амерыканскай перадачы па радыё з Нармандыі паведамлялася, што ў 5 гадзін 30 мінут 3 ліпеня амерыканскія войскі перайшлі ў наступленне, прасоўваючыся на поўдзень уздоўж заходняга ўзбярэжжа паўвострава Катантэн.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ